

Univerzita Hradec Králové
Pedagogická fakulta
Ústav primární a preprimární edukace

Posudek oponenta diplomové práce

Autor/ka: Hana Michlová
 Název práce: Alternativní způsoby hodnocení žáků na 1. stupni ZŠ
 Obor: Učitelství pro 1. stupeň ZŠ
 Rok: 2018
 Vedoucí práce: PhDr. Yveta Pohnětalová, Ph.D.
 Oponent: Ing. Stanislav Michek, Ph.D.

		1 = nejlepší hodnocení; 5 = nejhorší hodnocení				
Charakter práce:	teoretická – teoreticko-empirická	☐	☒	☐	☐	☐
rozsah <input type="text" value="62 s"/> bez příloh	odpovídající – neodpovídající	☒	☐	☐	☐	☐
Aktuálnost tématu:		1	2	3	4	5
I když se jedná o téma v závěrečných pracích řešené, tak provedení výzkumného šetření zjišťující, jaké alternativní způsoby hodnocení používají učitelé na 1. stupni ZŠ považují za přínosné a aktuální.						
Vytyčení cíle práce:		1	2	3	4	5
Autorka nevymezila cíl DP. Pouze uvedla cíl výzkumného šetření (str. 10), kterým: „bylo zjistit, jak tyto alternativní typy hodnocení čeští učitelé využívají, a co upřednostňují samotní žáci na 1. stupni ZŠ“. Rámec výzkumného šetření je vymezen až na str. 31 vhodně formulovanými a neodůvodněnými výzkumnými otázkami.						
Celková odborná úroveň textu:		1	2	3	4	5
Autorka v 8 kapitolách atomizovaně na 19 stranách v DP vymezuje základní pojmy, popisuje: funkce a typy školního hodnocení, metody a formy hodnocení, alternativní způsoby hodnocení, disputuje o klasifikaci a slovním hodnocení, uvádí postřehy k motivaci. Byť se jedná o strukturovaný text s oporou o poznatky z odborné literatury, tak není úplně zřejmé, jaký chtěla autorka tímto textem naplnit cíl. Škoda, že autorka nevyužila pro tuto část poznatky z empirických ať už tuzemských či zahraničních šetření. Zřejmě se jedná o obvykle pojatou teoretickou část, u které se ví, že je běžné ji napsat, ale není jasné proč a k čemu v DP slouží. Následně autorka uvedla shrnutí teoretické části, které oceňuji. Na prezentaci „teorie“ navazuje výzkumné šetření provedené autorkou. U DP oceňuji diskuzi, v níž autorka porovnávala svá empirická zjištění s poznatky z jedné závěrečné práce. Zde bych však taktéž uvítal porovnání i s dalšími empirickými zjištěními, či vysvětlení popsání situace a uvedení limitů výzkumného šetření. Následně autorka nabízí soubor doporučení k hodnocení výsledků učení na prvním stupni ZŠ. V závěru schází doporučení pro výzkumná šetření, která by byla v budoucnosti realizována na obdobné téma.						
Použité výzkumné metody ve vztahu k tématu:		1	2	3	4	5
Autorka využila k dosažení cíle DP dotazníky vlastní konstrukce určené učitelům a žákům 1. st. ZŠ. Autorka popsala vytvořené dotazníky. V DP neuváděla informace o předvýzkumu. Charakterizovala způsob sběru dat. U tohoto popisu neuváděla odůvodnění výběru konkrétních škol v Královéhradeckém kraji. Šlo o dostupné školy? Či školy splňují nějaký klíč výběru? Naprostou záhadou mi je, proč následně autorka dotazník pro učitele nabídla elektronicky učitelům z ČR. Uvádí, že chtěla získat alespoň 100 dotazníků. Kladu si otázky: Co tím						

sledovala? K čemu je to dobré? Jakou hodnotu tím získala? Jak je tím její šetření validnější? Reprezentativnější? Tento krok v DP považuji za zcela chybný, protože nepromyšleně obtěžuje učitele a nevede k lepšímu poznání! Autorka nemá pod kontrolou, od jakých učitelů získala odpověď (např. z jakých škol, z jakého kraje, z jak velkých škol, v jakém sídle).

Následně autorka vyhodnocuje data pro DP běžným způsobem po jednotlivých otázkách dotazníku (používá deskriptivní statistiku, uvádí grafy, které komentuje a někdy i vyhodnotila otevřené otázky). Podobně vyhodnotila dotazníky od žáků. Následně zjištění shrnula v 11. kapitole.

Vzhledem k uvedenému jsou sice výsledky zajímavé, ale nelze jim příliš přikládat váhu (otázka reprezentativnosti versus dostupnost škol a smíchání dotazníku pro učitele z konkrétních škol s učiteli z neznámých škol) a už není možné výsledky nějak zobecnovat. Z hlediska pedagogického výzkumu by bylo přínosnější, kdyby autorka zjišťovala odpovědi od žáků a učitelů ve školách, které byly vybrány podle jasného a odůvodněného klíče, provedla poctivě deskripci aktuálního stavu za použití dotazníku, který byl vytvořen standardními postupy, a byly na něm uplatněny procesy popsáné v metodologické literatuře. Empirickému šetření by slušela opora o odbornou metodologickou literaturu.

	1	2	3	4	5
Prezentace vlastního názoru:	☐	☒	☐	☐	☐

Vlastní názory autorka prezentuje v úvodu, v diskusi, v doporučeních pro praxi a v závěru diplomové práce.

	dostatečný	–	nedostatečný	
	☒		☐	počet titulů
Použitá literatura: <input style="width: 40px; border: 1px solid black;" type="text" value="32"/> titulů				
	☒		☐	aktuální – zastaralá

Autorka v DP pracovala s odbornými zdroji (např. články z odborných časopisů, monografie, webové stránky, metodická doporučení) z toho 3 zahraničními zdroji. V DP schází práce s metodologickou literaturou.

	1	2	3	4	5
Celková formální úprava textu:	☒	☐	☐	☐	☐

Jazyková, formální a stylistická úroveň práce odpovídá požadavkům kladeným na diplomové práce. Text DP je psán čtivým jazykem. U anotace v AJ mám pochybnosti o překladu diplomové práce jako „Diploma Disertation“

	doplňují text	–	nedoplňují text
Přílohy: <input style="width: 40px; border: 1px solid black;" type="text" value="6"/>	☒		☐

Přílohy vhodně doplňují provedené výzkumné šetření.

Shrnutí (úvod, závěr, naplnění cíle práce, využitelnost pro praxi apod.):
Hana Michlová si v DP nevymezila cíl DP. Rámcově splnila cíl empirického šetření a nabídla odpovědi na výzkumné otázky. Výsledky šetření vzhledem k limitům uvedeným v posudku nejsou využitelné pro další výzkumná šetření. Doporučení jsou vhodná pro praxi začínajících učitelů na prvním stupni ZŠ.
DP doporučuji k obhajobě.

Celkové hodnocení: A – B – C – D – E – F

Náměty k obhajobě:

1. Odůvodněte prosím s oporou o odbornou literaturu, jak jste vybírala školy pro empirické šetření. Obdobně odůvodněte, proč jste sbírala data elektronicky od učitelů z ČR.
2. Jak můžete vyloučit, že výsledky Vašeho šetření nejsou ovlivněny charakteristikou respondentů (sociodemografické charakteristiky jako např. gender, socioekonomický status, vzdělání, kvalifikace, pedagogická praxe, věk, náboženské vyznání, sexuální orientace)?

podpis oponenta DP: